

Libri

pugatio boni naturalis et amissio gratutti: **L**alis pena pcam d
 vno mō: Pctn em d̄ actio mala vel ip̄o malicia. i. pugatio bo
 ni. Alio mō dicit improprie: Peccatum est pena: id est subtra
 ctio gratie cōsequēs peccati est pena. **A**peruerit sō.
 sang. id est admiserit coeunte ad locū in quo est fons sangu
 nis p̄fui. **H**eb: xii. le/
 proslam non sequebas
 extra castra / s̄ mitte
 bat ei necessaria: qd̄
 miratur Aug. et ec
 clesiam p̄c pere vi
 ro debitu reddere ve
 rō leprose: cum lepra
 nō tm̄ corruptio sit et
 morb⁹ s̄z et mors: mē
 struū vero tantū mor
 bus naturalis. Admi
 ratur: sed non soluit.
b **I**nterf. ambo.
 Videb̄ sibi esse p̄trari
 us: cū cīdē supius ca
 rx. c. legem purga
 tionis indixerit. **S**o
 lutio. Supra locū ē
 de accedente ignoran
 ter: hic aut de accedē
 te scienter: et muliere
 uolente. **c** **A**bsqz
 liberis. **G**lo. Non q
 filiū talium interficiā
 tur: sed filiū eozum le
 ge succedere p̄hiben
 tur: Quia vt dīc Aug
 : qui ex tali concu
 bitu nati sunt: nō sunt
 liberi et si filiū: vnde et
 in hereditate succede
 re non possunt sive p
 hibentur. Vel absqz li
 beris: id est ipsi mo
 rientur: et non liberi
 sive filiū. **d** **Q**ui
 duxerit vxorē fra
 sui. Contradicere vi
 det ei qd̄ dicit Deut.
 xxv.b. de semine susci
 tando. **S**ol. Ibi cau
 sa prolis p̄cipitur: hic
 causa libidinis prohib
 itur. Itē hic intelli
 gitur d̄ fratre mortuo
 non habente filios: vel de fratre adhuc viuente: vt herodes:
Dantb. xiii.a. Ibi de fratre mortuo et nō relinquente filios.
e **A**bsqz liberis erit. Expone vt. **s.** **f** **C**ustodite:
 volūtate. **g** **F**acile: ope. **h** **E**uomar: id est ejiciat.
i **M**olite ambu. i per p̄ficiēdo. **k** **In** legiti. natio.
 id est in substitutionibus quas legitimas putant. **l** **S**luē.
 lacte et mel. id est pascuis et arborib⁹ fertilem sive abun
 dante. **G**lo. Lacte delitij b̄titudinis: quib⁹ nibil suau⁹: nibil
 dulcius: et sine omni labore et dolore erunt sicut mel et lac: q
 sine m̄ro labore p̄parant. **m** **S**epau: **H**abitu / cibo / reli
 gione / signo. **n** **N**e polluatis ani. vest. comedendo
 immūda. **o** **O**stendi. **s.** **x. q. d.** Cauete ea que immūda
 esse ostendi vobis. Quod si feceritis: Eritis: **r**. **p** **N**hy
 tonicus. Non loquitur de arrepticijs: sed de illis qui p̄ ma
 gicas artes et maleficia demonibus deseruit. **q** **S**ag.
 eozū sit sup il. id est pena pro peccatis eorum i eis sit: et su
 bi imputent: nō alijs. **E**xpositio Co. **XXI**
r **Q** **E**rit qz do. ad mo. Egit moyses de sc̄imōa ppli
 v̄i dicit: Sanci estote. **r**. hic agit de sanctimonia sa

Levitici

cerdotiū: nō omniū: sed minorū tantū. Infra vero agit de san
 ctimonia sūmi sacerdotis. Ad litterā aut int̄edit hic p̄hibere
 sacerdotib⁹ tactū morticini: et ne intersint funerib⁹ mortuop̄
 exceptis quibusdā q̄ in l̄ra ponunt. Sed q̄rit Radul: Mon
 tes est tobias: Sed ta
 ctus mortuop̄ cōmu
 nicatio est peccatorū. **D**ecatū em mors ē.
 Unde Sap. i.c. De
 morte nō fecit. **G**lo. **i.** **P**ctn: qd̄ ē cauſa mor
 tis. Precipit ergo:
s **N**e cotamet. **r**.
 id est ne criminū p̄t
 ceps officiaſ: nec vitā
 popularem agat. Ne
 cotamet. **G**lo. **L**ta.
 a pollutionib⁹ mortu
 op̄ abstinent p̄cipit sa
 cerdotes. **V**el. **N**e cō
 tametur: ad litterā: i.
 ne exeat ad lugendum
 mortuos cives: et ita
 contaminet sīm legē.
t **N**isi tm̄ in cō.
 q.d. Sup̄ confangui
 neis mortuis licitū ē
 eis lugere. **s**. Sup̄ patre
 et matre: fratre et so
 rore virgine: filia / filio.
 Sūmo p̄o p̄tifici ad
 nullū mortuū plāgen
 dū licebat extre. **U**n et
 dīs papa nullis dicit
 interesse funeralib⁹ mor
 tuop̄. **v** **Q**ue nō
 est nup̄. viro: id ē
 non est alienata a dos
 mo sacerdotis.
x **S** nec i prin
 Multo fortius nec in
 aliquo de populo.
y **N**eqz i carni.
r. More gentilium
 qui ita deflebant mor
 tuos suos: vnguis
 incidendo carnes su
 as: et depilando capit
 suū: q̄s in h̄bitis spem
 resurrectionis quam
 debet habere sacerdotes et alij: et ideo prohibent hoc facere.
z **S**ancti esto. **r**. **J**ustū em est vbi sc̄i sunt: vt alios ad
 sc̄itatem inueniēt et eā p̄dicet. **a** **I**ncen. enī **r**. Argumentū
 q̄ altare thymiamat erat in sc̄is citra velū: qd̄ ē p̄tra Aug.
 q̄ ultra velū nō licebat minoribus sacerdotibus introire.
b **S**coſtū **r**. D̄ fidei itegritatē quā debet habere sacer
 dotes: subdit de sc̄itatem vite. Unde sic in Gen. xxvii.a. int̄
 dicit iacob ne accipiat vxorē de filiab⁹ chanaan: Ita h̄ p̄cipit
 sacerdotib⁹ ne scoſtū accipiāt in vxorē: neqz repudiātam **c**.
 Drouerb. vi.d. Precium scoſtū vix vnius panis est: Mulier
 autem preciosam animā viri capit. **c** **M**on ducet: sc̄i
 cet quilibet sacerdos de minoribus: quia de summo sacerdo
 te postea dicet: q̄ nisi virginem ducat in vxorē. **d** **N**ec
 eam que repudiata **r**. quia culpabilis inuenta est. Et
 tota familia sacerdotis probata debet esse et electa.
e **S**acerdotis filia **r**. **G**losa. Graue est cuiuslibet fili
 um fornicari: sed maxime sacerdotis qui debet habere filios
 subditos in omni castitate. **f** **F**lammis. **R**anc seue
 ritatem docet Aug. in libro de ciuita. dei. gentiles tenuisse

contra eas que castitatem fuerant pessime: et deo: um ministerio secrete. **a** Exuref. i. morte grauissima puniebat. Filia enim sacerdotis simili pena puniebatur cum adultera. Unde patet quod beata virgo fuit de genere sacerdotali: quia dicitur super Matth. iiij. q. ideo duxit eam ioseph: ne si pregnans viderebat absque viro: quasi adul-

teria lapidaret. i. mor-

te grauissima plecte-

ref. Combustio enim et

lapidatio p. p. gna gra-

uissima ponunt in sa-

cra scriptura. **b** Su-

per cuius caput.

Hoc dicit ad differen-

tiam minorum: quod ca-

put non ingrediebat: si ma-

nus in auricula: et

polices manuum et pe-

dum. **c** Non dis-

cooperiet. s. cedari:

quod licebat minoribus

sup consanguinitatis: quod

lugentes detrahent

sibi ornamenta: ut di-

cit Glo. **d** Non

scindet: Qui mos

era lugentibus. **e**

Et ad omnem mor-

tuum non ingrediebat.

Septuaginta dicunt:

Sup omnem aiam mor-

tuu introibit. Et

quit Aug: quod dicit

aia mortua: quod immortalis creata est: Et soluit tripliciter. Primo

dicit quod aia corpore destitutum rectricis sue nomine accepit: quod illi

adhuc reddidit est: sic ecclesia postea exierint hoies adhuc vro-

ca ecclisia. Secundo dicit quod a mortua non simpliciter corporis. i. a

corpe separata: sic ab hoc mortuus per cordem. i. a pecto separatur. Sepa-

ratio enim mors dominus. Tertio dicit quod noite ait vita tralis accipit: quod

morta est in corpe aia migrante: quod mori non potest: sed quod per pectum

subsistebat: nomine eius accepit. **f** Omnino. s. ad flendu vel

ad scindendum vestes vel capillos: sed poterat interesse sepultu-

re prius sumum sacerdos: ut p. t. Glo. xx. d. **g** Sup patre

et. Querit Aug: quod poterat sumum sacerdos iteresse fune-

ri patris sui: cum lex iubeat filium succedere in summo sacerdotio pa-

tre suo defuncto: Et rident quod necesse erat nondum sepulto prie: co-

tinuo alii substituti: ppter continuatione incensi. De egreditudine

etiam dicit: quod sumum sacerdos non solebat egreditare: sed subito

mori nulla precedente egreditudine: sicut de ipso aaron scriptu-

ra testatur. Sed queritur: quod quotidie obtulit incensum sumum

sacerdos si filios procreabat: Ea enim die immundus erat usque

ad vesperum finis legem: nec poterat intrare sanctuarium. Necesse

ergo erat vel ut continens lugiter esset: vel ut aliqui intermit-

teret incensum: vel ut sacerdos contum pugnali non fieret immu-

dus: Et hoc dicit Aug. Sed verius videtur opinio Hieronymi

qui dicit altare thymiamatis esse citra velum: ad quod accedebat

poterant minores sacerdotes: quoniam summo pontifici non vaca-

bat. **g** Nec egreditur. Sed nonne egreditur ait cognos-

cenda vrorem: Rad. De cacharia legitur Luc. i. c. q. im-

pletis diebus officiis sui: abiit in domum suam. Legimus enim plu-

res summos pontifices duces populi fuisse: ut iudei macha-

beum: ionatham et simonem: fratres eius: quos necesse erat ege-

re ad bella. Sed alio modo interdicunt hic summo sacerdoti

egredi a sanctis. s. ad exequias mortuorum. **h** Si Glo. De san-

ctis non exhibet dum suorum funera colebant. **i** Ne polluat

sanctuarium. i. vunctione capitum sui: quoniam in sanctuario acce-

pit: quoniam polluisse videbatur si ad mortuum ingrediebatur. Sed ne for-

te viderebat alicuius pietate precepisse hoc moyses: ideo hic

sublungit: **j** Ego dominus. q. d. Autoritate mea quoniam dominus

fit hoc: non hominis. **k** Virgine ducet vrorem. Virg-

nem corpe ad minorem: et nobiliter de gente sua. **l** **Mystice:** Christus anima pura et integrum vel ecclesia sibi coniungit: ut unus spiritus officiat eis illo. **Ubi ap. iij. Cor. xi. a.** Despondeo vos vii viro tecum. Et Apoc. xxii. c. Ubi ostendit tibi sponsam uxorem agni. **m** **Cuidam autem tecum.** Sed quam duxit

ecclesia de gentibus: quem et repudiata et me retrix erat. Unde et Osee. i. a. dictum est ei: Summe tibi uxore fornicaria. Ibi quod Osee significat christum. Ita adeo.

Esa. liij. a. Letare ste rialis que non parit: quod multi filii desertorum habentur ei. **o** **habentur ei.** 49. dis. c. j.

1. q. i. c. sacerdotibus. 43. dis. c. f. i. f.

virum. Sol. Non fuit re pudiata: sed ab eterno electa. Deserta homo fuit ad tempus: vel deserita in quibusdam in quibusdam electa. Ita mere trix fuit primo et forsitan effecta. Sed obsecrata: Dicit enim Hieronimus super Osee: Cum deo oia posset de corruptione potest facere corruptam. Sed Hieronimus loquitur de corruptione corporali: hic autem agit de spirituali: quod quotidie per peccatum

reparat. Et quod dicit Hieronimus: sic exponit: Non potest sacre de corrupta incorruptam. i. non ostendit se posse mortuos suscitare. **l** **Cuidam vero.** Hieronimus est: cuius maritus mortuus est. Electa quod adhuc vivus marito ejus est. Meretrrix est quod multorum patet libidini. **m** **Aulgo getis sue.** Vinc est quod dicit Rad. sup Leuiticum: quod summo potestifici non licet bat du

cere uxore nisi nobiliter et virginem: et de tribu sua. **l** **Leuitica:** quod falsus est: quod aaron duxit uxorem helicaber sororem naason: quod erat de tribu iuda: ut legitur Exo. vi. d. Et loquenda sacerdos filius duxit ioseph: quod erat de tribu iuda: ut legitur iij. Paral. xxij. d.

Sed intelligendum est quod dicit Rad. de tribu sua. i. de gente sua. i. de iudeis: non de alienis: sic dicit Hieronimus. **n** **De semine tuo.** i. de tribu tua. **l** **Leuitica.** Et hic ostendit quod impeditur sacerdotem ne sit idoneus offerre in sacerdotio. **o** **Non offeret panes.** q. d. non vnguis in sacerdotem offerat panes: Aut si postea iunctus fuerit maculatus. **p** **Si cecidit tecum glo.** Hunc enim trahit accipe nimis videlicet absurdum esse: Tales enim macule non sunt in hominum partem vel voluntate. Per maculas ergo corporum virtus ait etiam describitur. Ita Glo. **Si cecidit glo.** Lumen propterea ignorans prius vitam tenebris pressum: quod dicitur ut lucem diligenter non despicer: nec sit quod porrigat opus gressus. **q** **Si claudius.** Quis cecidit nisi seruus domini: Quivides multas nonne custodies: Esa. lvij. d. Speculatorum eius ceci oes: nescierunt viuunt: canes muti non valentes latrare. Ita ibidem. v. d. Propterea dicitur est captiuus prius meus: quod non habuit scientiam. Job. xxvij. a. Semita autem ignoravit. i. christi. **q** **Si claudius.** s. duplicitate. iij. Reg. xvij. d. Usque claudicat in duas partes: Si dominus est deus sequimus eum: si autem baalis sequimini illum. Ita in iusto discreto: In gibbo terrena sollicitudo: Per albuginem cecitas ex arrogatione sapiet praeceps: Per iperligine auaricia metu: Per berniosum: quod turpitudinem non exercet et tuus alius est pederosum: lascivitatem metu significal: Ita de his innuit Glo. Ita nota quod gibbus puerit ex humore abundantia. Impetigo est siccus scabies: quod sine dolore corpore occupat et membrorum decorum sedat: ex phlegmate falso pueriles. Hernia est morbus ex descelu viscerum in vesicam: quod ex inflatio testiculorum pueriles. **r** **Ois qui habuerit maculatum.** liber de predicatione. **s** **Nelcet tamquam pater.** Mota

tria genera panū habuisse sacerdotes: Panes, s. sacerdota-
les/leuiticos & laicos. Sacerdotales erant panes, ppositio-
nes: De quib⁹ dictū est Exo. xv. c. qui de publico sumptu
fiebat: de quib⁹ nō licebat edere nisi solis sacerdotibus. Le-
uitici qui etiā offertorū dicuntur erāt panes sancti: id ē oblati:
qđ soli de genere leui
vescib⁹: qđ etiā ppē
maculā ministrare nō
poterāt: et fili⁹ famili-
as: Thorata vñ vidua
vel repudiata: nō nisi
necessitate cōpulsa re-
direr ad domū patris
vt esset qđ filia fami-
liae. His panib⁹ nō ve-
scib⁹ alienigena ne-
qđ aduena: neqđ inqui-
lin⁹: neqđ mercennari⁹
sacerdos: Vernacul⁹
tñs emptic⁹ sacerdo-
tis vesci poterāt: si tñ
alias mūdi erāt. Laici
panes erāt panes cō-
munes: qbus omnib⁹
licebat vesci. a Et
intra velū r̄c. qđ so-
li summo pontifici li-
citū erat. Tñ nota qđ
talis nō ingrediebat
etiā tabernaculū neqđ
ad altare. s. vt mini-
straret. Tel forte sim-
pliciter nō licebat tali
strare tabernaculū: Et
hoc forte vult littera
qđ dicit: Intra velum
nō ingredias. s. veluz
exteri⁹ ante ostiū ta-
bernaclū. Sz aliq nō
pedūt istā expostio-
nē: dicētes qđ in sacra
scriptura velū simpli-
cē positiū sine defini-
natione debet exponi
develo iteriori. Sz
eos est: qđ nō tñ ma-
culas habentib⁹ nō li-
cebavtra illud ingre-
di: Sz neqđ etiā omni-
no parentib⁹ s. mino-
ribus.

Expos. La. XXII.

b **Ocur⁹ qđ**
D **est dñs r̄c.**
Mota eoz qđ
a fili⁹ israel offerebāt
dño / et oblata conse-
crabāt: quedā penit⁹
humanis vñib⁹ nega-
ban: vt adipes hosti-
ar: oleū sanctificatio-
nis: qđ vngebāt vasa
tabernaculī et sacerdotes: de quo dictū est supra: Caro ho-
minis nō vnges eo: et multa alia qđ soli deo cōsecrant. Que-
dā tñ vñi sacerdotū se⁹ abant: vt panes, ppositiōis, hostia
p peccato oblata. Quedā vñ sacerdotib⁹ et fili⁹ et filiabus
et familię concedebant: vt de hostiis pacificis et votiis: qđ
cedebat i partē sacerdotis. Et de his loqu⁹ hic moyses ex-
cludēs ab eis imundos: et sacerdotū filias. s. maritatas. c
Consecrata dño. d Filioꝝ israel. i. a fili⁹ israel. e

Exo. 22. d.

Ezech. 44. g.

B

Exo. 30. d.

s etiario / ita dūtaxat / vt utrā
velū nō ingredias: nec acce-
dat ad altare/ qđ maculā ha-
bet: et cōtaminare nō debeat
sanctuarū meū: Ego dñs qđ
sanctifico eos. Locutus est
ergo moyses ad aaron et fili-
os ei⁹ et ad omnē israel cōcta
que sibi fuerāt imperata.

T **Ocur⁹ Ca. xxii.**
qđ est dñs ad moy-
sen dicens: Loquere
ad aaron et ad filios eius/ vt
caueat ab his qđ cōsecreta
sunt filioꝝ israel: et nō cōta-
minet nōmē sanctificatorū
mibi qđ ipsi offerūt: Ego dñs.
Dic ad eos et ad posteros
eoz: Ois homo qui accesse-
rit dē stirpe vestra ad ea que
secreta sunt: et qđ obtulerūt
filii israel dño/ in quo est im-
mūdicia / peribit corā dño:
Ego sum dñs. Homo de se-
mīne aaron qui fuerit lepro-
sus/ aut patiēs fluxū semi-
nis: nō vesceſ de his qđ san-
ctificata sunt mihi/ donec sa-
g neſ. Qui tētigerit imūdūz
super mortuo: et ex quo egre-
dit semen qđ contus: et qui
tangit reptile et qđlibet im-
mundū/ cuius tact⁹ est sordi-
dus: imūdus erit vñq ad
vesperū: et nō vesceſ his que
sanctificata sunt: s. cū lauerit
carnē suā aqua: et occubue-
rit sol/ tūc mūdar⁹ vesceſ de
sanctificatis: qđ cibus illius
est. Morticinum et captiūz
a bestia nō comedent: nec
pollueſ i eis: Ego sum dñs.
Custodiēt p̄cepta mea/ vt
nō subiaceat p̄ctō: et morian-

Nomen sanctificationis. Glo. Nō ostendat vile et stam-
natū viliter tractando. f **De stirpe ista:** vel vestra. s. le-
uitica. g **Qui tetigerit.** Septuaginta: Qui tetigerit im-
mūdicia aīe. i. p̄ctō. Glo. Nō vult pollutos comedere san-
cta aīc̄ sanent. b **Inmūdū sup mort. i. qui fac̄ est**
imūdus sup mortuo.

Ex qđ. Repent: Et qđ tetigerit illus ex
quo r̄c. i. Cū pol-
luerit illud. Unde
dñs per h̄iere. x. c.

Quid est qđ dilectus
meus in domo mea fa-
cit scelerā multa: l
Alienigena: Alie-
nus. s. a familia sacer-
dotali. m **Inqui-
lin⁹.** Glo. Qui non
pure nec diligenter in
ecclesia versat/ sed tā/
qđ migratur: sed glo-
rię aut questus causa
et tanqđ mercenarius
morat: Qui nō ē pa-
stor: cui nō sunt oves
pprię. n **Ex eis.**
Ergo sacerdotes con-
ductici: et quicqđ ser-
uit p temporalibus
in ecclesia: nō debent
pficerē vel edere cor-
p⁹ chalchi. o **Quē**
aut sacerdos eme-
rit. Rad. Emis ser⁹
a sacerdote: cum datus
verbi pecunia aliquis
peccator ad dei ser-
turē cōvertit: aut qui
etiā vt ampliores dei
gratiā psequā subdi-
tus doctori: seruitus
nō aspernat: sicut nec
heliſe⁹ seruitus helie⁹. C
De hoc legit: Mētis 14. 34.

Locutus est domin⁹ ad
moysen dicens: Loquere ad
aaron et filios eius et ad oēs
filios israel: dicesq; ad eos:
Homo de domo israel et de
aduenis qui habitat apud
vos: qđ obtulerit oblationes
suā: vel vota soluēs/ vel spō-
te offerēs: qđcūdū illud ob-
tulerit in holocaustū dñi/ vt
offerat p vos: mascul⁹ imma-
culat⁹ erit ex bub⁹ ex ouibus
et ex capris: Si maculā ha-
buerit nō offeretis: neqđ erit
acceptabile. Homo qđ obtu-
lerit victimā pacificor⁹ dño

Et qđ. Repent: Et qđ tetigerit illus ex
quo r̄c. i. Cū pol-
luerit illud. Unde
dñs per h̄iere. x. c.

**Alienigena: Aliie-
nus. s. a familia sacer-
dotali. m **Inqui-
lin⁹.** Glo. Qui non
pure nec diligenter in
ecclesia versat/ sed tā/
qđ migratur: sed glo-
rię aut questus causa
et tanqđ mercenarius
morat: Qui nō ē pa-
stor: cui nō sunt oves
pprię. n **Ex eis.**
Ergo sacerdotes con-
ductici: et quicqđ ser-
uit p temporalibus
in ecclesia: nō debent
pficerē vel edere cor-
p⁹ chalchi. o **Quē****

aut sacerdos eme-
rit. Rad. Emis ser⁹
a sacerdote: cum datus
verbi pecunia aliquis
peccator ad dei ser-
turē cōvertit: aut qui
etiā vt ampliores dei
gratiā psequā subdi-
tus doctori: seruitus
nō aspernat: sicut nec
heliſe⁹ seruitus helie⁹. C
De hoc legit: Mētis 14. 34.

Locutus est domin⁹ ad
moysen dicens: Loquere ad
aaron et filios eius et ad oēs
filios israel: dicesq; ad eos:
Homo de domo israel et de
aduenis qui habitat apud
vos: qđ obtulerit oblationes
suā: vel vota soluēs/ vel spō-
te offerēs: qđcūdū illud ob-
tulerit in holocaustū dñi/ vt
offerat p vos: mascul⁹ imma-
culat⁹ erit ex bub⁹ ex ouibus
et ex capris: Si maculā ha-
buerit nō offeretis: neqđ erit
acceptabile. Homo qđ obtu-
lerit victimā pacificor⁹ dño

**Alienigena: Aliie-
nus. s. a familia sacer-
dotali. m **Inqui-
lin⁹.** Glo. Qui non
pure nec diligenter in
ecclesia versat/ sed tā/
qđ migratur: sed glo-
rię aut questus causa
et tanqđ mercenarius
morat: Qui nō ē pa-
stor: cui nō sunt oves
pprię. n **Ex eis.**
Ergo sacerdotes con-
ductici: et quicqđ ser-
uit p temporalibus
in ecclesia: nō debent
pficerē vel edere cor-
p⁹ chalchi. o **Quē****

aut sacerdos eme-
rit. Rad. Emis ser⁹
a sacerdote: cum datus
verbi pecunia aliquis
peccator ad dei ser-
turē cōvertit: aut qui
etiā vt ampliores dei
gratiā psequā subdi-
tus doctori: seruitus
nō aspernat: sicut nec
heliſe⁹ seruitus helie⁹. C
De hoc legit: Mētis 14. 34.

**Alienigena: Aliie-
nus. s. a familia sacer-
dotali. m **Inqui-
lin⁹.** Glo. Qui non
pure nec diligenter in
ecclesia versat/ sed tā/
qđ migratur: sed glo-
rię aut questus causa
et tanqđ mercenarius
morat: Qui nō ē pa-
stor: cui nō sunt oves
pprię. n **Ex eis.**
Ergo sacerdotes con-
ductici: et quicqđ ser-
uit p temporalibus
in ecclesia: nō debent
pficerē vel edere cor-
p⁹ chalchi. o **Quē****

aut sacerdos eme-
rit. Rad. Emis ser⁹
a sacerdote: cum datus
verbi pecunia aliquis
peccator ad dei ser-
turē cōvertit: aut qui
etiā vt ampliores dei
gratiā psequā subdi-
tus doctori: seruitus
nō aspernat: sicut nec
heliſe⁹ seruitus helie⁹. C
De hoc legit: Mētis 14. 34.

**Alienigena: Aliie-
nus. s. a familia sacer-
dotali. m **Inqui-
lin⁹.** Glo. Qui non
pure nec diligenter in
ecclesia versat/ sed tā/
qđ migratur: sed glo-
rię aut questus causa
et tanqđ mercenarius
morat: Qui nō ē pa-
stor: cui nō sunt oves
pprię. n **Ex eis.**
Ergo sacerdotes con-
ductici: et quicqđ ser-
uit p temporalibus
in ecclesia: nō debent
pficerē vel edere cor-
p⁹ chalchi. o **Quē****

dotū; et etiā quibus licet edere de sacrificatis; et quib⁹ nō
hic ostendit q̄ maculē im pediat offerenda dñs: Quę disre-
tio nō solū a sacerdotibus: sed a populo est habenda: vt offe-
rant oęs sacrificiū deo acceptabiles. Si maculatuꝝ fuerit qđ
offerat sacerdotuꝝ est regere: quoꝝ est iudicare de mūdicia vñ
im mūdicia. Primo q̄
tubet de holocaustis/
vt maculina et immu-
culata eligant. S̄z de
lucia illa
bus oib⁹ i principio
bus libri sufficienter
actū est ideo h̄ brevi-
ter p̄transitus. Dicit
ergo: Locutus est eccl.
a. Nō erit in eo. s.
q̄ offert: Ita legit in
Ila. Slo. Precepit eccl.
Vel in eo qđ offert:
vel potiꝝ in ytroꝝ.
b. S̄i fractū. Slo.
Septuagita: Lingua
incisam: qui. s. pp̄f sor-
didā vitā pdidit docē
di faciū. P̄s. Pec-
cator dixit deo: qua-
re tu enarras iustifica-
tiones meas eccl. Itē
S̄i fractū. Slo. Pe-
devit manu fract⁹ est/
cū actio. s. v̄l volū-
tas debilis est: et di-
storsio: nō est digna sa-
lute sacrifīcī altari bus.
c. Papulas eccl.
Hec oia ē exposita
sunt. c. Ablatas testi-
culis. S̄i nōne tauri
castrat: vt sint boues:
et caries etiā castrat:
et multa alia alia: vt
pinguiora sunt. Munqđ īgīt. ppter h̄ min⁹ accepta erūt dñs:
Ideo patet q̄ hic littera nulla querēda est: sed mysteriū: tñ
iudic ad obseruatiā litteralē obligati erāt. d. De manu
alienigen. Rad. Scimus hoc p̄ceptū a iudeis: sicut et
multa alia no obseruatū. Legim⁹ em̄ multa donaria a regi-
bus alienigenis in templū suscepta. In libro etiā machabae-
orū legit: q̄ ppter onię pontificis pietatē reges et princi-
pes templū maximis munerib⁹ illustrauerūt. Hyram etiā rex
tyranni artifices et ligna ad p̄structionē tēpli misit salomon. In
Eldra etiā legit: cyrū regē psarū de domo sua sumpt⁹ dedis-
se ad tēpli rededificationē. Unū adiuentum cōtrarietates le-
gis minus a iudeis obseruatas: et hic et alibi ab vmbra nos
mittere ad veritatē. Pr̄dicta aut̄ a spiritualibus viris acta
sunt ex dispensatione: vt in figuris veritas apparet: et tps
gratę designare: vñ nō peccauerūt. e. Dare voluerit.
Ergo ab heretico nihil est accipiendo: necq̄ ab excommunicato.
S̄i nunqđ a iudeo vel gentili: Si accepis illud: nō tamē
erit acceptabile deo: vt. s. p̄ hoc p̄ctū eis remittat. Et quid
de v̄surario: sive vel latrone: et h̄mōi: Si habet aliqd supra
illud qđ tenet̄ restituere: poteſt ab eis accipi qđ dant: Si nō:
non. f. Oia nō suscipietis. Malach. i. d. Intulisti
de rapinis claudū et languidū et intulisti munus: Munqđ
suscipiat illud: s̄ manu vestra dicit dñs: q. d. nō. Eccl. xxiiij.
c. Immolatiꝝ ex iniquo: oblatio est maculata. Itē in eodē:
Dona iniquo nō pbat altissimus: nec respicit i oblatiōib⁹
iniquū. Itē ibidem. d. Qui offert sacrificiū ex substātia pau-
perū: q̄li q̄ victimat filiū in cōspectu patris sui. g. Bos
ouis eccl. Dicte q̄lis debeat esse hostia: determinat mōses
q̄m̄ possit offerri post nativitatē suā. h. Una die cū
l. vñ pascha n̄m nūc̄ codē die q̄ iudei celebrant̄: Et si

accideret eodē die: trāsferretur ad sequentē dominicā. h.
Eodē die. Ita dictū ē supra de hostia laudatiua: De vñ s. 7.
tiua vero dictū est q̄ duob⁹ diebus comedī poterat: sed nō
in tertio. i. Ego dñs. Glo. Qui hic legē cōstituo ibi iu. Matth. 25.
dico: hic talenta cōmitto: ibi rationē exigo. k. S̄cificer
in medio. l. vt sc̄tū
appareā: sicut in orati-
one dñica rogamus: t. Matth. 6. b.
id ē sc̄tū appareat in
mūdo.

Expos. Ca. XXIII.

Tunc est dñs. I. dñs. II. dñs
os de hostijs
et oblationib⁹ actū ē:
Mūc de solennitatib⁹
in quib⁹ offerunt̄ icl
pit agere. Sc̄iendum
aut̄ q̄ sept̄ erāt lega
les solennitates. s. Sab
batū neomenia pha
se pentecoste festum
clangor festū pp̄tū
ationis sc̄enophegia.
Sabbatū iterptat̄ re
quies: Et dicit festus
dñi: q̄ cū alia institu
ta sint et nomiata ab
aliquo euētu vel ope
corum: hoc dicit sab
batū: q̄ deus requie
uit ab omni opere qđ
patratar. Inde est q̄
privilegiū est in du
ob⁹: q̄ in eo nō licet
cibū parare: nec v̄ltra
mille passus ire: Et di
cīt legale h̄ festū non
q̄ sub lege institutū:

A

t. H̄ festū ē
ad moy
sen dicens: Loquere
filii israel et dices ad eos:
H̄c sunt serie dñi q̄s voca
bitis sc̄tās. Sex dieb⁹ facie
tis opus: dies septim⁹: quia
sabbati requies est: vocabit
Deferijs. c. lices

sed q̄ sub lege ex p̄cepto primo obseruatū. Et die p̄ter iuge
sacrificiū offerebant̄ duo agni imaculati in holocaustū cū li
bame n̄s suis. Neomenia ē innouatio lunę. Neos em̄ no
uū: mene d̄r luna. Iudic em̄ ī legitimis suis lunatiōes p̄ mē
sibus habebat. Diē nouę lunę vocabat̄ kalendas legales: et
erat dies serialis apud eos. Et die offerebat duos vitulos:
arietē vñū agnos anniculos septem cū libamentis suis: h̄r
cū vñū p̄ declinatiō peccati: oia in holocaustū. **P**hase
transit̄ interpretat̄. Et dicebat̄ phase nox illa qua imolaba
tur agnus paschalalis decimaq̄rtā die ap̄ illis ad vesperū: In
die sequēti inchoabat̄ festū acymorū: qđ p̄telabat̄ septē die
bus: quarū prima et ultima solēns erat ab omni ope seruili.
Post primā diē acymorū. decimasexta luna tollebat̄ spicas
recentes: et torrebāt̄ igni: et grana manibus cōfricata offere
bat̄ dñs assarī vñū: cui⁹ pugillū vñū adolebat̄ sacerdos sup
alare: reliqui erat̄ elius. **P**enteconta em̄ quinquaginta est. Unū pentecoste di
cīt quinquagesim⁹ dies a prima die acymorū: vel ipsa quin
quagena dierū: quib⁹ cōplet⁹ ultima dies dicebat̄ festū pen
tecostes. Habebat̄ aut̄ in memorī datę legis: q̄ data est q̄n
quagesimo die a phase. i. ab exitu de egypto. Eadē solenni
tas dicebat̄ festū hebdomadā: q̄ supputat̄ septē hebdomas
dis a prima die acymorū: siebat̄ dictū est. Dicebat̄ etiā fe
stū primitiōrū: q̄ tūc offerebat̄ duo panes duorū assarī
orū de nouis frugibus. Erat aut̄ et hoc festū septē diep̄ sicut
festū acymorū: et offerebat̄ singulis dieb⁹ eōdē hostię q̄ ī neo
menia. Itē p̄ma die septēbris erat duplex festū. i. neome
nia et festū clangoris sive tubarū. Unū p̄s. Buccinate in ne
omenia tuba. Et siebat̄ in memorī liberationis isaac: q̄ ea
die liberat̄ est: arietē p̄ ipso imolato. Dicebat̄ etiā festū se

W̄. 80.

ptimanarū vel sabbatā mensium: qz hic mensis fere totus solēnis erat. Ea die p̄ter iuge sacrificiū et hostias neomenie offerebat in holocaustū vñ vitulus vñus aries septē agni anniculi: vñus hircus p̄ peccato cū libamentis suis. Itē festū ppitiationis siebat decima die septēbris: qz ea die re-tulit moyses filiū isrl' dñm placatū sup offe-sa vituli confitatis.

Ero. 12.c.
Bu. 28.c.

Et ieiunabāt ho-mines et iumēta et etiā pueri septēnes vñq ad vesperū p̄ memoria mortuorū: Et ide dies afflictionis dicebat et etiā dies expiationis:

qz tūc explabat taber-naculū et altare sanguine vitule rufū: et siebat

ciniis ad expiationem īmundořū. Ipsi etiā filiū israel expiabant illa die p̄ missionē hir-ci apompei. Oblatio illius diei erat vitul' vñus: aries vñ: agni anniculi septem: hir-cus vñus p̄ peccato-cum libamentis suis.

Itē quindecima die eiusdē mēsis erat sc̄enophegia: que sonat s̄ixio tabernaculorū:

in quibus per dies se-prem habitabant: in memorī quadraginta annorū/quibus fue-

rant sub tabernaculis ī deserto: Et dicebatur festū taberna-culorū: et p̄telabatur septem diebus: quarum prima et vlti-ma solēnes erāt. Octauus etiā dies erat solennis: quo facie-bant collectam forte in vñsi pauperuz vel aliquos cōmunes vñsi. Siebat autem oblatio magna in hoc festo: ut postea di-ceat. Et nota qz ille tres solēnitates hebdomadales p̄cipue dicebantur: Et sabbatum qd̄ intercedebat: dicebat magnū sabbatum: vel sabbatum sabbatorum: id est sabbatum festo-rum. Alias solēnitates addiderūt hebrei p̄pē variis even-tus: ut encēnia: id est festum dedicationis. De quo Job. x. e. Et phurim: id est festum hester. De quo Hester. ix. f. Sed non dicuntur legales: quia non in lege institutæ.

Gch. 3.b.

Ero. 23.b.

Pbil. 4.b.

sc̄tūs. Omne opus nō faci- etis in eo: sabbatum dñi est in cūctis habitationib' ve-stris. Hę sunt ergo feriē dñi sancte quas celebrare debe-bitis temporib' suis. Mēnse primo q̄rtadecima die mensis ad vesperū phase dñi est: et quintadecima die mensis huius solennitas acymoz dñi est. Septē dieb' acyma co-medetis. Dies primus erit vobis celeberrimus sanctus qz: Omne opus seruile non facietis in eo: sed offeretis sa-cificiū in igne dñi septē di-ebus. Dies autē septimus erit celebrior et sacerior: nullū qz seruile op̄ facieti ī eo. Lō cutusqz est dñs ad moysem dicens: Loquere filijs isra-el: et dices ad eos: Cū ingres-si fueritis terrā quā ego dā-

cūndē primitiē offerebantur secunda die pentecostes s. duo panes fermentati a qualibet domo de nouis frugib'. Cer-tiē primitiē offerebantur de omnibus: sed anteq̄ reponerent in horreis suis: Et siebat tam de frugibus qz de fructibus. Dabantur autem iste primitiē a quadragesima parte vñq ad quadragesimā par-tem: pro voluntate of-ferentium. Legit autē hoc capitulum duabus modis: Quidam dicunt qz non pertinet ad p̄dicta de phaſe: Nam ī terra illa sege tes cito mātūrēscunt: et alicubi citius alicubi tardius. P̄cipit ergo s̄im hanc opinio-nez: vt vñusquisq; ha-beret segetes suas p̄maturas alia die sab-bati: id est vna die se-ptimā: et acciperet manipulos spicarū: et offerret sacerdoti: qui leuarer fasciculū coram domino: et ab ipsa die oblationis il-lius computaret qz quaginta dies: et in quiquaginta die ce-lebrarēt pentecosten: et sc̄im hoc ali cī-us aliq̄ tardī celebra-runt pentecosten: qz nunq̄ legitur iudeos fecisse: s̄i oēs vna die

celebrabant. Alij dicunt qz hoc capitulū pertinet ad ea que dicta sunt de phaſe: de quo adhuc prosequit̄ addens de ob-latione eius. Et huic opinioni consonant hebrei: Aug' ve-ro et Josephus sic legunt litteraz.

Cum messueritis segetes i. metere voluerit i. messem metere anticipauerit i. ad colligendas segetes vos p̄parauerit. Segetes di-co: non tostas: sed spicas p̄maturas.

Altero die sab-bati. Josephus i. secunda die acymoz luna s. decimali-cta: qui est alter. i. secundus a sabbato i. secundus illius cele-britatis: que septem diebus p̄telabatur: a quo cōputatis quinquaginta diebus: celebribat festū pentecosten s̄im ipsū.

Rād. videtur velle qz cōputatio quinquaginta dierum inci-piat a prima die acymoz: quibus cōpletis: celebribat pen-tecoste. Et messueritis i. metere volueritis: id est messem anticipaueritis: colligendo s. spicas p̄maturas. Altera die

sabbati. Josephy i. secundo die acymoz xvij. s. luna ap̄ilis: qz est dies altera. i. sc̄da a sabbato i. a p̄mo die acymoz: qz di-cebat sabbatū. i. festū a qz cōputati quinquaginta dieb' offere-bant primitiē secundē s. duo panes de nouis frugibus: secū-dia die s. pentecosten.

Enī sicut a prima die acymoz vñq ad primā diem pentecostes erāt quinquaginta dies: et vna pen-tecoste: sic a primis p̄mitijs vñq ad secūdas erant alijs quin-quaginta dies: et secūda pentecoste.

Due decime si-mile: qz implebat bis eph̄i: et bis decima pars accipiebat ad oblationē faciēdā: vel semel ipletū diuidebat ī decē p̄tes q̄rū q̄libet decima est: et due illarū partiū offerebant. Tel p̄mo sumebat decia pars eph̄i: et postea residui decimabat: et dicebat illud decima sc̄da.

Liba. libamina. Ut-i ni: Ecce sacrificiū melchisedech s. panes et vñsi: Qd̄ quoti die offeret in altari modo: in lege p̄fici guratū: et in p̄phetis presignatū.

Molentā. Sep tuaginta: Frica citrea. i. grana manibus p̄tricata: et molita et mūdata. Alij dicunt esse genus subtilissime farinę et mūde.

Numerabit ergo zc. Hic incipit de tertio festo. i. pentecoste. Sūt autē diversi

opiniones de initio numeracionis hæc septem hebdomadas. Josephus dicit a. xvij. luna ap. illis numerari septem hebdomadas; post quas statim erat festum pentecostes. Alij eas numerari dicunt ab alia die sabbati; quod erat in diebus aymor. i. vñica post sabbatum aymor; quod videlicet in die sabbati hoc est. Alij a prima die aymor. vñq. dicitur numerari hebdomadas.

Dierior sententia est hec vltia. s. a prima die aymor. quinqagesimum die esse festum pentecostes; et a sabbato die aymor quod quingesimum die esse secundum pentecosten; i. q. offerabant panes noui; sicut scđa die aymor. rū grana noua; et ita duo dies quinqagesimi inueniuntur numerati in lege. a **M**anis primariaz. Ecce scđe primariaz; q. scđa die pentecostes offerebantur. s. duo panes de nouis frugibus fermentati; q. offerabant sacerdoti non dño proprie; q. non ponebant super altare; q. ferme titerat. b **C**edent in vñsum el. s. duo agnūs. circus p. pcto.

Dostos autē. **S**lo. Quia hec picta plena sunt; etiā ad litteram custodienda sunt. d **D**ense septimo r̄. **T**ransit menses ad festa septimi mensis. In cuius prima die celebrabat festi clangoris siue tubarū in memoriam liberationis isaac: Erat enim ipsa die festum neomenie. Oblationes huius festi plenius. **M**xxvij. determinantur. e **S**abbatum. i. festum in quo quiescendum est ab opibus serviliis. f **M**emoriale. i. in memoriam liberationis isaac celebrandum. g **D**ecimo die mensis. Hec dies valde celebris erat. In hac enim intrabat summus sacerdos in sanctas annas cuius sanguine q. expiabat sanctuarium. Hec dies tribus nonibz censebat vñdictum ē. s. dies expiatiois propitiationis et afflictionis. b **D**ie nono mensis septimi. Hic determinat a qua hora predictum festum incipiat; et in quod terminatur. **A**vespera r̄. Ergo tunc computabat dies cum nocte precedente; sicut et nunc. Non est ergo facta mutatio temporis in passione dñi; quod tunc dicit sancti. Sol. Reuera tunc dies precedens et non sequens faciebat die naturalē; et sic cucurrit tempus usque ad passionem dñi; et tunc mutat⁹ est ordo; ut non precedens cum die

E
iac.

sequente ficeret diem naturalē: Unū Ap̄ls. Non precessit: vñ Bo. 13. d. es autē appropinquavit. Tamen iudei a nocte precedente inclipebant festa sua; sicut et nos facimus. Unū quo ad festa; non precessit die: non autē die simpliciter. l **A**d vesperū. s. decim⁹ diei. **S**abbata vestra. i. festa vestra. in **A**

quintodecimo die. Ecce tertia solennitas septembis; que inchoabat quindecima die eius de mensis; et terminabat in vice prima: quod prelaborat pro septem dies. Dicebat autē seque nophegia. i. fixio tabernaculorum. Scenos enim umbra sonat: phage comedebat. Nec sole nitas tradita est a iudeis in memorias et quadraginta annis in deserto sub tentoriis habitabant. n **H**erig taber. Ferig dicit pluraliter propter pluralitate dierum quibus prelaborabat. o **D**ies q̄z r̄. Iste dies non erat de precedenti festo. Nullū enim festum iudeis octo dies extendebat. Hebdoas enim veteri: ogdoas novo testamento deseruit. Erat autē festum per se in quo siebat collecta a populo ad vñsum pauperum: forte vel ad ligna altaris ad iuge sacrificii: ad similiā vñ siebant panes propositionis: ad luminaria et cetera templi necessaria. p **E**st enim certus et collectus. i. festivus: ut in eo congregentur homines ad sciendā collectā. Hic fert autē inter collectā et tallia. Collecta enim spontanea est: tallia violenta. q **H**ec sunt feriae dñi quas vocabiliter celeberrimas atque sanctissimas: offerentur in eis oblationes dñi: holocausta et libanēta iuxta ritum vniuersitatis diei: exceptis sabbatis domini donisque vestris: et quae offerentur ex voto vel quae sponte tribueretur dñi.

de quod dictum est s. **E**xo. xxij. b. Tribus per singulos annos mihi festa celebrabitur. s. **E**t quae offerentur ex voto. Rad. ponit: et per id est: expositus. i. In Numeris. xxvij. b. sic dicitur: Hec offerentur dñi in solennitatibus vñris: propter vota et oblationes spontaneas. Et nota si hec solennitates occurrerent in sabbato: non ideo minus oblatio debita sabbato offerebatur sicut dona voluntaria iuxta vota: et iuge sacrificiis quod nullo die pretermittebatur. r **E**xceptis sabbatis. i. alijs festis ca

sualibus: ut est phurum. i. festū hester: De quo *Exodus*. ix. f.
Et encenia. i. festū dedicationis: De hoc *Job*. x. c. et hīmōt.
q. d. Præter ista minora festa: facies hēc tria maiora. Ex
voto: Qd̄ solet fieri in periculo. Sponte: solavoluntate.

a *A quīntodecimo ḡ t̄c.* Repetitio est lā dicti festi. s. sc̄e
noph: regie: vt addat ri
tū el: quantū. s. et q̄li
ter debeat celebrari: et
qd̄ in eo debeat fieri.

G b *Arbori pulcher
rīm̄. s. poma citrina
vel cedrina: v̄l ramos
arboris recenti.*

c *Spatulas: q̄s sp̄i
cas dicim̄. Spatula
aut̄ dicunt: qz habet
formā spat̄. i. ensis.
Dicis em̄ spata. t. pro
ense nō sp̄ ada. d. licet
spado spadonis/deri-
ues a spata: nā. t. in. o
muat̄ vt sepe fit in grā
matica.*

d *Densā
rū frōdiū. i. ramos
oliuarū: q̄ habet den/
sas frondes.*

Expo. L. XXIII.

e *T locut̄ est
dñs t̄c. De
oib̄ festiuita-
tib̄ anni cōcludit hic
moyses: p̄ter q̄ d̄ festi
uitate āni q̄nq̄fimi:
q̄ d̄ iubile: cui p̄mis-
tit q̄dā ad festiuitates
lā dictas p̄tinentia: vt
postea liberi⁹ agat de
illa.*

f *Candela-
brū mūdissimū. i.
factū de auro mūdissi-
mo et oblico.*

g *Duodecī panes.
De q̄b̄ sufficientē di-
ctus est *Exo. xxv. c.**

h *Duas decias.
Hoc duob̄ modis ex-
positū ē s. primo ca-
pitulo. s. xxiiij. Item
alij dicit: singulos pa-
nes ex duab̄ decimis
fieri. i. ex decima leui-
tarū: et decima sacer-
dotuz. Filij nāq̄ isrl: p̄mo dabāt decimas
de oib̄ leuij: Et leui-
te postea de eis q̄ sibi
dabāt: dabāt decimā
sacerdotib̄: Et voca-
bat decima decime: et
de his decimis siebat*

panes p̄positiōis. Prima opinio supra dicta verior est: et
magis cōsonāt̄. i. *Altrinsec⁹.* i. sex ex vna pte: et sex ex
altera. k *Sup eos thus.* Erat aut̄ thus sup patenā: et
patenē sup panes. Et nota q̄ si patenē rotūde fuerūt sic no-
stre: singule patenē sup singulos panes erāt: Si aut̄ longe et
late / due sufficiebat. l *In monumentū:* dicit *Glo. s.*
vt sacre oblationes memoria in conspectu dei sunt.

m *Mutabunt̄: qz a sabbato v̄sq̄ ad sabbatū manebant
sup mensam īmorti: et tūc illis sublati: alij calidi et recētes re-
ponebant̄: et illi priores cedebāt in ysum sacerdotū tñ. Sed*

quid esset si in media hebdomada nō posset sacerdos alios
panes inuenire ad comedendū: Credo q̄ posset aliq̄s de il-
lis duodecī panib̄ accipe: et postea cū posset restituere: Si
cū legi⁹ q̄ dāvid necessitate compulsi⁹ comedit ex illis: et
excusat̄ a dñs *David*. xij. a. n *Ecce aut̄ez t̄c.* Hic de
penblasphemī addit̄

moyses. Et videt q̄s
turba⁹ loq̄: et ab illo si

lentio in q̄ d̄ secū lo

qbāl: ad rē subitā et
opinatā pterit⁹ excla-

masse: Ecce t̄c. o

Quiē pepe. Utuz

*d̄ matrimonio/ an ex-
tra matrimoniu⁹ / non*

*d̄. p *Blasphem-**

masset. i. vitupasser.

q *Homē: dñi. s.*

r *In carcerē. Si ḡ*

manifest⁹ blasphem⁹

i carcerē mittit / vt de

el⁹ pena cognoscat:

quō occult⁹ vt suspe-

ctus hereticus statim

occidit. Mō credo q̄

vſq̄ hoc fiat / si ipreve-

lit se purgare. s

Homō t̄c. Super

vno cōsult⁹ dñs. dat le

gē cōmune i oēm blas-

*phemum. t *Qui**

maledixerit deo.

Blo. insciencer. v

Portabit p̄tm̄.

Blo. Pgnā p̄tivēn-

*alis. t *Qui blas-**

phemauerit: scient.

y *Morte mora-*

blasphemādo scient.

Tñ fm̄ q̄dā ē ibi i

cūlcatiō fborū / tre-

peritio / qd̄ dicit: Qui

maledixerit / et q̄ blas-

phemauerit t̄c. s

Multitudiō ppl̄.

Justū ē enī / vt q̄ pie-

deū colūt: et īiurias

nō p̄tēnat: Un̄ moy-

ses trucidāt̄ idolam̄.

Ero. ii. idolat̄

dit ī talione: vt q̄ le-

deret hoīem iūste: in

eu modū ledēt̄ q̄ le-

serat illū: reddēs aīaz

p̄ aīa: oculū p̄ oclō.

Est aut̄ talio hec lex / q̄ talis pena infligit ei q̄ fecit īiurā: q̄

le ipse ītulit alij. Nota aut̄ q̄ talio nō erat generalē ī īiurās

rev: s̄ tñ ī īestōne corporū: qz furtū restituebat ī duplū / vt ī

q̄druplū. Itē nota q̄ talio recipiebat definitionē pp̄t ne-

cessitatē: Et mulier ledēs virū ī virilibus p̄nilebat ī ma-

*nu: qz virilia nō haberet. Ita legitur *Exo. xxij. c.* Vir ledēs*

pregnantē vt faceret abortiu⁹ nōdū aīatū: multabāt pecu-

nia. Incertū est aut̄ v̄tū talio extēdere⁹ v̄sq̄ ad iudice: vel

circa īiuriatū tñ haberet locū. Forte īiuriatus poterat se

vidicare sine iudice: Qd̄ potest īde haberet: qz homicida nō

volens fugiebat ad ciuitates refugii. a **E**quum iudicium: sine acceptioe psonae: et ne pena taliis excedat ab iuriato vi dicante se: et similis pena siue vindicta exhibeat extraneo ut indigeno: paupi ut diuini: et eque cito: quod heu hodie non fit.

b **L**ocutusque est dominus. Redit. **E**xpo. **C**a. XXV.

Moyses ad lo
lenitatem: ut
addat de eis quas o
miserat. Et cu[m] supra
egerit de sabbatimo
septimae diei: hic agit
de sabbatismo septimi
anni et quinquagesimi
iubilei. Primum sab
batu[m] significat quiete
pectoris: Scilicet qui
c[on]tra a[cc]i[er]t[ur] a corpore:
Tertius quiete aie cu[m]
corpe glorificare. Tel
primum sabbatu[m] est q[uod]
es viuis aie singula
ris: Scilicet plurim aia
ru[m]: Tertius reches om
niu[m] aiari generalis.

Bota igit[ur] q[uod] in septi
mo anno nullus debi
tu[m] repeteret licebat: ser
ui egrediebant liberi:
Agri quid[em] colebant
et seminabant: sed non
colligebant a domino: si
paupib[us] dimittebant:
et quod pauperibus
remanebat: relinquebant
fieri. In iubileto ho
oc possessionu[m] distra
ctiones redibant ad pri
stinos possessores: ex
cepit dominus q[uod] erat in
vib[us] muratis. Eo
de anno descebat ter
ra. Serui hebrei libe
ri dimittebant. c

Non seres: nibi sed
paupib[us]. d **S**po
te signit. i. sine cul
tura. e **N**on coll
iges: nibi. s. appropria
do ut domino. f **A**lo
bisi cibū. glo. **N**ō
phiber dñm velci eis
q[uod] sp[ec]ie nata sit: s[ed] re
ponere in p[ar]tu vnu.

Six numerabis q[uod]

z. hoc de iubileto in
cipit agere precipites

ut qdrageſimono

anno: mense septimo:

decima die mensis: iminente iubileto clāgeret tubis: et solemnita
te p[ro]tra iubileum iminentes facerent: sicut faciunt pueri circa
natale et pascha. Tradit[us] aut[em] quidam: q[uod] septem annis prece
dentibus singulis neomenijs clangebant tubis: et septem di
ebus ante ipsum solemnizabant clangentes tubis. b **A**ni
versa terra. Hoc dicit ad differentiam clangoris: qui fiebat
in prima die septembis: in memoriam liberationis isaac: et
tm in hierusalem: et dicebatur festu tubarū. Istud aut[em] sie
bat in vniuersa terra propter iubileum imminente: et diceba
tur festu propitiatiois. **A**nnum quinquagesimum.
Sed quomodo quinquagesimum: cum septies septem tm
quadragintanuem faciant: neq[ue] aliquē dicit addendū: Ut
videtur q[uod] duo anni eiusdem vocationis fuerint sibi pauci

summe ditate. s. ultimus septime septimanæ: et quinquagesi
mus qui immediate sequitur: Et hoc in lege nullos inuenit:
Vnde videtur melius q[uod] quinquagesimus dictus sit idem qui
et ultime septimanæ septimus erat: sumens initium computa
tionis a precedenti iubileo. Unusquisque est iubileus et pre
cedentis quinquage
ne finis erat: et sequen
tis initium: Sicut nunc
tempore novi testa
menti: unaqueq[ue] do
minica inter duas se
ptimanas constituta:
vnlus octaua dies: al
terius prima reperi.

Ilocabili remis
sione. Nobis enim in
terpretat remissio vel
initium: Inde iubile
us. Remissio homo ad pos
sessionem suam: et unusquisque
redit ad familiam pristinam: q[uod]
iubileus est: et quinquagesimus annu
sus: Non seretis neq[ue] mete
tis: sponte in agro nascentia
et primicias vindemiet non
colligetis ob sanctificationem
iubilei: sed statim oblata co
medet. Anno iubilei rediet
o[ste]s ad possessiones suas.

Capitulū. XXV.
Locutusque est domi
nus ad moysen in mo
nte sinai: dicens: Lo
quere filiis israel: et dices ad eos: Q[uod]n ingressi fueritis ter
ram quam ego dabo vobis:
sabbati et sabbatum domi
no. Sex annis seres agrum
tu[m]: et sex annis putabis vi
neam tuam: colligesque fructus
eius: Septimo autem anno
sabbatu[m] erit terra requietio
nis domini. Agru[m] non seres:
et vineam non putabis. Quo
d[em] sponte gignit humus non me
tes: et vias primitiaru[m] tua
rum non colliges quasi vin
deniam: Annus enim requieti
onis terre est: s[ed] erunt vobis
in cibū tibi et seruo tuo: ancil
le et mercenario tuo: et adue
ne qui peregrinat apud te.
Iumentis tuis et pecoribus
omnia que nascuntur prebe
sunt cibū. Numerabis q[uod] ti
bi septem hebdomadas anno
rum: id est septem septies: q[uod] si

serint post iubileum: tam cres
ceret et perduces: Et quanto munus te
poris numeraueris: tam mi
noris et emptio restabit. Tam
pus enim frugum vendet tibi.
Molite affligere contribules
vestros: sed timeat unusquisque
deum suum: quia ego do
minus deus vester. Facite
precepta mea: et iudicia cu
stodite: et implete ea: ut habi
tare possit in terra absque ullo
pauro: et gignat vobis hum
fructus suos quibus vescamini
vobis ad saturatatem nullum im
penitentiam.

I Jubileus est et
quinquagesimus: et per
id est. in **O**b
sanctificatione: cu
stodiendam. s. n
Emes ab eo. Jose
phus dicit: q[uod] in iubile
o[ste] venditor agri vel
vineae et emptor conve
niebant: et computabat
fructus p[er]ceptios et ex
penses factas in agro vel vinea. Si fructus exuberabat: vendi
tor recipiebat agru[m] vel vineam: Et si expensae transcedebat: h[ab]et q[uod]
decret recipiebat emptor: et sic redibat possessio ad dominum su
um. Sed hec computatio poterat fieri infra iubileum quincun
venditor veller: ut pater in terra. Tunc simpliciter absque omni com
putatio et redēptione redibat o[ste]s possessio ad dominum suum in
iubileto. Et ideo iuxta numerum q[uod] erat iubileto maiori vel mi
nor[um] precio vendebant possessiones: ne venditor grauaret si
modico vendet possitionem: et multi anni superessent usque ad
iubileum: vel etiam emptor: si multo emeret: et cito amitteret pos
sessionem. o Post iubileum: usque ad aliud iubileum. p **T**e
pus enim frugis: fructus tanti temporis: s. usque ad iubileum
vendet: et non agru[m] vel vineam.

a *Fructus trū annoꝝ: Sexti septimi octauī. D̄esses em̄ quā colligebant sexto anno: comedebant ipso sexto & se- primo & octauio. Septimo em̄ nihil colligebat neq; sc̄rebāt: vñ op̄orebat octauo anno comedere qd̄ collectū fuit sexto. D̄essis etiā non sc̄rebāt i octauo ð eo qd̄ collectū fuerat in sexto.*

b *Terra qz*

c *Cur i iubileō redi-
ret possessiones ad do-
minos suos: reddit h
causam moyses: qr. s.
dominus fructus i po-
testate hominū dedit
vt sic ministri eos dis-
pensarēt & inde viue-
rent: terram aut̄ sibi
retinuit: ne illā distra-
here possent & aliena-
re.*

D *Si attenua-
tus. Aliquaundo ali-
quē p̄tingebat vēdere
possessionē suā: Dixe-
rat aut̄ moyses: q i iu-
bileō deberet f̄dire ad
dñm suū: cederet ali-
q; q aū si posset: ideo
deſtinat moyses h q
pōt & quō pōt q se. s.
si redimiat: vñ p̄ xri-
mū. Qd̄ si fiat p̄cepit
moyses vt p̄l̄ cōpu-
tent fruct⁹ a tempore
vēnditionis: & qd̄ reli-
qui est: deduc̄t expē-
ſis: reddat vēnditor: &
sic recipiat posselli-
onē suā. Si aut̄ fruct⁹
exuberaret: qd̄ facien-
dū erat: Nōne ēptor
debebat reddere vēn-
ditor: Vide q̄ sic:
qr aliter esset vſura:
Fuit illud Eccl.
xvij. d. Usurā ē supa-
bundantiā nō accipie-
tis. Usū ecclesia cogit
mō talia restitui. forte
qr ēptor & vēnditor
plus determinabant
b̄ inter se: ideo lex nō
p̄cipit. d *Fra-
ter tuus: paupertate.
Est aut̄ paupertas
bona. Matth. v.a.
Beati pauperes t̄c.
Et est paupertas ma-
la: q̄ aliqui ē causa pec-
cati. Proverb. xxx.b.
Divitias et paupertate
ne dederis mihi. Eccl.
xvij. a. Propt̄ iop̄ia
m̄ti deliq̄rūt. Itē no-
ta qr lex ista videſ ſ̄ria
legi iustiniā: & etiā gallicane: & p̄fona rōni/approbāte eam
papa alexādro. Et intelligit de paupere vēndēte possessionē
nē suā: & de diuite emēte: q̄ nō poterat alienare hereditatem
pauperū. Ut h̄mōi vēditio nō erat nisi qd̄ impignoratio
ad temp⁹. Erivedet dñs p̄cipe hereditatē paupis nullū de-
bere emere: s̄ t̄m in pign⁹ accipe: & fruct⁹ in sorte cōputare.
e *Cōputabunk fruct⁹. deductis expensis. f Sicqz
recipiet pos. vel p̄ se: vel p̄ primū. g Qui vēndide-
rit domū. Sup̄a dictū est generaliter: q̄ ois possellio i iu-***

bileō debet redire ad dñm suū: Huius aſit generalitatis
ponit exceptionē in domo ēpta infra vrbē murata. b *Et
bis. hierusalē: vel cuiuslibet alterius ciuitatis. i Edes
leuitaz. T̄ib⁹ leuitica ad ministerium dñi assūpta in distri-
butione terre sortē nō habuit: T̄n & a generalitate aliorū do-
mos leuitaz excludit*

dās generale edictū:
**q̄ dom⁹ ciuiles vendi-
te: n̄iſi inſra annū redi-
mant: n̄iſi de cetero
rediment. Leuitaz h̄o
domos suas vēdias
sp̄ redimere poterāt.**

**l Quia domus
vrbī. q. o. Domos
vrbī posſunt vende-
re sacerdotes & leuitaz:**

**sicut alij possellionē
suas. 14 Leuitica**

**rum. In Mūneris
em̄. xxv. a. p̄cepit
dñs leuitas in oibus
tribub⁹ dis̄p̄sos habe-
re q̄draginta octo cl-
uitates ad ihabitādū:**

**& a mūris forissecus
per circuitū terrā mil-
le passuum obtinere
in quo suburbana eſ-
ſet: ad pecora alēda:**

Ex quib⁹ ciuitatibus

sex erāt refugia & tres

**citra iordanē: & trei vi-
tra iordanem. m**

**Suburbana: De
qb⁹. Mu. xxv. a. n**

**Nō vēneāt. i. non
vēdēnt. o At vē-
uere possit: Meni-
mis opp̄tinas eū an-
garīs. p Si pau-
ptate. Multa pietate
ira plena est: h̄ itel-
lect⁹ sp̄ialis plenior.**

**Ad Ira: Sup̄a habi-
tū ē de vēditioē rex:**

nūc d̄ vēditioē hoīm.

**Et sic est duplex vēdi-
tio rex: Quedā et a-
dipe: qdaz ex mācie:**

Ira & hoīm: Hebreo

em̄ qn̄ q̄ vendebat se

hebreo: qn̄ aduenē.

Primo agit d̄ hebreo

vēdēte se alij hebreo:

**postea d̄ hebreo vē-
dente se aduenē.**

q̄ H̄z q̄li mercē.

**Zercenari⁹ ē i q̄ labo-
rat spe mercedis diur-
ne. r Colon⁹ est**

**qui colit terrā spe fru-
ctus percipendi ex ea. Uterqz subdit⁹**

est: & tamē liber. Hic

argumentat hebreus nullū hebreū ſe esse seruū. Cōtra: Ad

Eph. vi. a. Serui t̄c. s Et postea egre. Exo. xxi. a.

et Deut. xv. c. videſ ſ̄rlū vbi d̄: Si emēt seruū hebreū: ſer-

annis ſeruerit tibi: & in ſeptimo liber egredief. Hic aut̄ d̄ q̄

gmanebit apud dñm q̄ emēt eū: vloqz ad iubileū. S̄z illud in-

telligit de seruo: qui post ſeptimum annū vult remanere cum

domino ſuo: ſicut in Exo. determinat. Al̄ potest dici: q̄ ois

nis ſeptimus annū: iubileus dicebatur. i. reuissimus.

ctus percipendi ex ea. Uterqz subdit⁹

est: & tamē liber. Hic

argumentat hebreus nullū hebreū ſe esse seruū. Cōtra: Ad

Eph. vi. a. Serui t̄c. s Et postea egre. Exo. xxi. a.

et Deut. xv. c. videſ ſ̄rlū vbi d̄: Si emēt seruū hebreū: ſer-

annis ſeruerit tibi: & in ſeptimo liber egredief. Hic aut̄ d̄ q̄

gmanebit apud dñm q̄ emēt eū: vloqz ad iubileū. S̄z illud in-

telligit de seruo: qui post ſeptimum annū vult remanere cum

domino ſuo: ſicut in Exo. determinat. Al̄ potest dici: q̄ ois

nis ſeptimus annū: iubileus dicebatur. i. reuissimus.

a Si inualuerit. Hic de hebreo vidente se aduenē pos-
tent inter iudeos agit moyses: S3 virū pselyto factō vñ nō:
nicio. b Mōtest redimi. Tenditus fratri hebreo / su-
pra nō dī q̄ possit redemi. Quare: Quia scrūt̄ illa q̄si liber
tas erat: qd non ista. c Mātrius: patris frater. Pa/
truelis: filius patrui:
Et ita p̄pinqiō est
patruul q̄ patruelis:
et patruelis q̄ consan-
guineus: et p̄sangui-
neus q̄ affinis. Con-
sanguinei autē dicunt
filii duorum fratum: q̄
proprie dicunt fratu-
res. d Et pecu-
nia qua: hoc mo-
do. tantum pecunie
dedisti mihi pro seruit
io v̄sq ad iubileum:
tātū fui tecū: et tātū
merui: reliquā reddo-
ibi. e Ratione
mercennarij. i. qn-
tū lucratū est: s̄m qd
mercennarij solent lo-
care operas suas.

f Scdm̄ hos red-
ret preciū: quod
nō meruit. g Im-
putatis. i. computa-
tis. h M̄ei em̄
serui sunt. q. d. hoc
debetis facere: q̄ mei
serui sunt filii israel: et
nō vestri: q̄ ego edu-
xi eos de fuitute egypti
pti non vos. Et si nō
amore vultis hoc sa-
ceret tamen timore fa-
cite: quia ego dominus
deus yester.

i Ep̄o. La. XXVI.

j H̄o dñs tē
facie
tis ido. Di-
cto de iubile et ob-
seruatione eius: cultū
idolorum tam visibi-
lium q̄ invisibilis p/
biber dicens: Nō fa-
cieris vobi: k Idoluz: qd n̄ nihil est. i. nullius rei natu-
ralis r̄p̄ entianū. l Neqz sculptile. i. imaginē alicui
rei naturalis r̄p̄sentatiū. m L̄tulos. i. imagines in me-
moriā vestri: Si legit absalon fecisse: Et saul fornīcē erexit.
Et nūs i memorā patris sui beli: Ad cui⁹ exēplū alij fecerū
similiter. q. d. Sicut nec idolū adorandū est vt deus: sic nec
homo mortuus im agine aliqua colendus est / quantūcumq;
gravis vel sanctus. Sanctorū em̄ imagines non colunq;: sed
deus venerat in eis. Sed qm̄ moles alij vel naturalis cor-
posis aliculus pulchritudo ab insipientibus admiratione ba-
bita/pro deo venerata est: Sicut multi capita magnoru flu-
minum: vel p̄cres arbores coluisse legunt. Etā hoc genus
idolatrie phibetur cum dici: n Nec insignem lapi-
dem. Idolum est auraria auri vel argenti. Sculptile auari-
cia in edificijs t̄ in possessionib⁹ agrorū. Es. v. c. T̄ q̄ co-
luntur domū ad domum t̄. L̄tuli in libris deauratis.

o Ambulauerit t̄. Wysteron proteron est / quasi pre-
posterior. Pr̄ius em̄ est custodire corde per intelligentiā et
meditationē: et postea facere opere: et deīm ambulare pro-
ficiendo: et crescendo de virtute in virtutem: donec videat
de deo z̄ sion. Glo. Qu id fieri: qd vitari debet p̄dixit. In

fine q̄ obseruatib⁹ p̄mia / q̄ p̄uaricātib⁹ supplicia debeat ostē-
dit: Et. xxx. p̄missiones in l̄ra enumerat. p Dabo yo/
bis pluuias: Ecce p̄ma p̄missio. Tēporib⁹ suis. t. tpe
opportunū: Expediit em̄ hoī vt aliqui careat his bonis: vt cuī
se oppressū et vacuū riderit: recordet se n̄ nihil posse absq; grā
dei: et sic ardenti⁹ que-
rat eā. De hac plu/
via dicit Osee. vi. b.
Ueniet q̄si ibē nobis
tēporaneus et serotin⁹
terre. Et H̄iere. v. f.
Verain⁹ dñm deū
nostrū: qui dar nobis
pluuiā t̄panē et sero/
tinā in tēpore suo. Et
Zac h. x. a. Petite a
dño pluuiā i tpe sero/
tino: et dñs faciet nūes
et pluuias ibris. q

t Capitulū. XXVI.
Q̄o dominus deus
vester: M̄on facietis
vob idōlū: neqz scūl
ptile: nec titulōs erigetis: nec
insignē lapidem ponetis
in terra vestra / vt adoretis
eum: Ego em̄ sum dñs de-
us vester. Custodite sabbata
mea: et pauete ad sanctuari-
um meum: Ego dñs. Si in
pr̄ceptis meis ḥambulaue-
ritis: et mandata mea custo-
dieritis et feceritis ea: dabo
vobis pluuias temporis
bus suis: et terra gignet ger-
men suum: et p̄om̄is arbores
replebuntur. Apprehēderet
messium tritura vindemiam:
et vindemiam occupabit semē
tem: et comedetis panem ve-
strum in saturitate: et absq;
pauore habitabitis in terra
vestra. Dabo pacem in fini-
bus vestris: dormietis et nō
erit q̄ exterreat. Aūferā ma-
las bestias: et glādī nō trāsi-
bit terminos v̄ros. P̄erse-
quemini inimicos vestros et
corruēt corā vobis. P̄erse-
quenq; de vob cētū alie-
nos: et cētū ex vobis dece-
milia. Cādet inimici vestri
in conspectu vestro gladio.

g Terra gignet: Se-
cūda p̄missio. r Et
ponis ar. Terra p/
missio. s Appre-
det messiū. i. ranta
erit abundantia fru-
gi. q̄ p̄tendes colle-
ctio eaz et tritura v̄s-
q̄ ad vindemiam. Et est
quarta p̄missio: ad
l̄ram fertilitas terre.
S3 nota q̄ i sacra l̄cī
p̄tura opa n̄ra q̄si
dicit fruct⁹. Matth.
vij. c. Arbor bona fru-
ctus bonos facit. Qn/
q̄ dicit messiū. Job.
iiiij. e. Leuate oculos
v̄ros et videte regiones
q̄ iā albe sunt t̄. Qn/
q̄ dicit semina. Ps.
Eunte ibāt et flebant
mittentes semina sua.
Sūt autē q̄tuor: quo/
rū p̄mū est tm̄ semen:
vltum tm̄ messiū: duo
media semē et messis:
semen p̄cedentium:
messis sequiū: Verbi
gratia: Semē tm̄ est
p̄dicatio p̄phetar̄.

h Messis tm̄ vita eterna. Semen et messis p̄dicatio apostolo
rū: que fuit semen respectu p̄dicationis prophetarū. Ut
et dictū ē eis Job. iiiij. e. Alij laboauerit: v̄ros in labores coi-
rū introistis. Messis fuit respectu fidei illoū qui ad illoū
p̄dicationē crediderit. Osee. x. d. Seminare verbū in ve-
ritate: et merite i ore misericordie. Itē semē et messis: est ope-
ratio bona: q̄ est messis respectu p̄dications: q̄ ē semē. Luc.
viij. b. Semē est v̄bū dei. Semē est respectu v̄tē eternē: q̄ est
messis bona opatiois factē i p̄senti. De q̄ dī: Uenientes autē
veniet t̄. H̄ec messis nō potest esse semē: q̄ qui hanc semel
collegerit: nūq̄ decetero op̄t̄ebit eū seminare: q̄ messis
est cōtinua et eterna messis: et suū reficiēs in eternū. i Et
vindemiam oc. Quinta p̄missio. r Et comedetis pa-
ne t̄. Ecce. vi. p̄missio. r Et absq; pauo. t̄. viij. p/
missio. y Dabo pacē. viij. p̄missio. In p̄cedēti quidē
actū ē de retributione eterna q̄ erit in octaua: hic agit de mo-
do transeūdi in octaua. z Aūferā. t̄. p̄missio. a Et
gladiūs. x. p̄missio. b W̄erle quemini. xi. Dicte em̄
que p̄mia habebimus in futuro: dicit etiam que habebimus
in p̄fenti. c Corruēt. viij. p̄missio. d W̄erle que-
tur. viij. e Et cētū ex v̄o. viij. f Cadet. xv. p̄missio.

Libri

a **Respiciā:** Decimaseptima pmissio. b **Crescere:** De cima septima. c **Multiplica:** xviiij. d **Et firmabo:** xix. e **Comedetl:** xx. f **Vetustissima ve. Obiectio** contra iudeos: Mā et si vetera p̄ficiēt: multo fortius vetu stissima. Wyſtice vero nō est obiectio: Mā vetustissima ſunt vnitas eſſentia: trini tas personarū: quę co medere debet oīs hō t masticare dentibus fidei. g **Et vetera nouis ſupuenientib⁹ p̄ficietl:** Ecce vigesima pmissio. Vete ra ſunt figure legēz p missiones terrenē: q̄ p̄ficiunt nouis ſugue nientib⁹. Lūplerionib⁹ p̄ficiunt nouis ſugue nientib⁹. Ad qđ de signādū tres miſte cā tanū in natali. Prima in fide patriarcharū: Scđa in ſpe legaliū pmissio. Zertia in charitate adimplete rū pmissio. b

Deut. 28. b.
Malacā. 2. a.

C
Deut. 28. v.

D

Ps. 115.

Respiciā: Decimaseptima pmissio. b **Crescere:** De cima septima. c **Multiplica:** xviiij. d **Et firmabo:** xix. e **Comedetl:** xx. f **Vetustissima ve. Obiectio** contra iudeos: Mā et si vetera p̄ficiēt: multo fortius vetu stissima. Wyſtice vero nō est obiectio: Mā vetustissima ſunt vnitas eſſentia: trini tas personarū: quę co medere debet oīs hō t masticare dentibus fidei. g **Et vetera nouis ſupuenientib⁹ p̄ficietl:** Ecce vigesima pmissio. Vete ra ſunt figure legēz p missiones terrenē: q̄ p̄ficiunt nouis ſugue nientib⁹. Lūplerionib⁹ p̄ficiunt nouis ſugue nientib⁹. Ad qđ de signādū tres miſte cā tanū in natali. Prima in fide patriarcharū: Scđa in ſpe legaliū pmissio. Zertia in charitate adimplete rū pmissio. b

Monā taberna culū. Vigesimaecū da pmissio. i **Et nō abiūciet.** Vig esumaria pmissio.

k **Aia mea.** Glo. Origen. Audeo t di co q̄ aia dei christus eſt: ſic verbū dei ſapi entia dei: virtus dei.

Lale eſt ergo ac ſi di cat: Mō abiūciet vos filius meus. Aug' ve ro dicit: Animā ſuam vocat deus voluntate ſuā. l **Ambula bo:** Vigesimaqua rta pmissio. m **Ae ster de⁹:** xxv. pmissio. n **Violē eri tis tē. xxvi.** pmissio Mota ego ero v̄ de⁹: custodido regedo ne cessaria puidedo. Et vos eris mibi ip̄ls: ſer uido laudado gratias de pceptis beneficiis referendo. n

Ego dñs de⁹ ve ster: Vigesimaſeptima pmissio. o **Ne ſeruaretis:** Vigesi ma octaua pmissio.

p **Cōfregi:** Vig

ſimanona pmissio. P̄. Dirupisti vincula mea tibi ſacrifi cabo hostiā laudis. Qui p̄trivit portas greas. f. q̄nq̄ ſenſuū: Et vectes ferreos p̄fregit. i. malas p̄uetudines: t demonuz ſuggiſtiones. q **At incederetl erecti:** Trigesima pmissio. r **Spreueritis leges meq̄s.** Sz nōne eſt vna lex dñi: Uñ: Lex dñi imaculata. Sol. Una ē: t ml̄. Una vnitate finis: q̄ ad idem ſunt nouū et veſtamentū. Due ſunt dualitate doctorū. Mā veteris legis doctor ſuit moyses: Moue ſo chafe. Uel due: dualitate p̄ncipiorū obſeruādi: Mā veſt ex timore: noua ex amore obſerua. Itē dualitate pmissioſis trālis: Mā veſt terrena: vt p̄t̄ Eſa. j. Noua ſo

Leuitici

celeſtia. Ite multe ſunt leges p̄ticulares: Sīc d̄r: Lex lepre lex celotyphie t hmoi. s **Uſitabo.** Uſitatio q̄nq̄ ad mi ſericordiā refertur: vt Luc. i. g. Uſitauit ſeſit redēptionē pl̄e ſue. Q̄nq̄ ad vidiciā. Eſa. x. c. Uſitabit dñs ſup magni ſicū cor regi aſſur. t **In egeſtate.** Egeſtas/ carētia ſtu ſū: ardor appeti⁹ car nalū voluptati. Ita duo mala pueniū ex p̄ctō. Uñ Luc. xv. d. Fil⁹ pdig postq̄ cō ſumpſit tota ſubſtan tiā ſuā: cup lebat iple re ventrē d̄ ſiliq̄ ſoz cox. Inde d̄r h̄iere. ij. c. Hereliq̄rūt me ſoncē aquę viue. Ecce egeſtas: Foderūt ſibi cifternas dissipatas: q̄ nō valent p̄tinere aq̄s. i. pcurauerūt varias voluptates: Ecce ar dor. Cōtra: dicit ſpō ſa Lant. ij. a. Sub vmbra ill⁹ q̄ne deſide rau ſedi: cōtra ardo re: Et fruct⁹ el⁹ dulc⁹: contra egeſtates. q. d. Nec egeſtates nec ar dore paſſa ſum.

v **Qui conſiciat.** Conſicer equivoquus eſt. ſ. ad commiſſere: vt medici cōſiūt ele ctuaria: et ad diſper dere: ſicut exercit⁹ cō ſici. i. diſpeditur: t ſic accipit hic. x **Her rū.** Deut. xxvii. b. dicit ḥrū: Dabo vo bis celū enē t tem⁹ ferrea. Sz nō eſt ḥrie tas: q̄ p̄ eodē accipit tur: q̄ ſe t ferri idez ſignificat: hic t ibi ſ. duriciā. Dicit ḡg da bit celū ferreuz. i. do ctrinā p̄daciōis t plu ūia ḡg desup nō ſu det eſt. y **Et terrā enēa.** i. incrē duras t idomabiles audito rū. z **Et aduer ſo:** Preuanciāt le ge. a **Cōtra vſi ſerēdo vſtione.** b **Altore: v̄l vſtione.** c **Ederi mei: ſi pactū meū qđ ſecivo bis.** d **Baculū:** ſoritudinez. P̄. ſit P̄. mamētū panis ſtriuit. e **Septē plagi:** Perfecta vſtio ne. f **Carnes ſi tē.** Doc ad Iraꝝ ſepe factū eſt iudeis. Uñ liq. Reg. vi. f. dicit q̄dā mulier ad regē iſrl: Mulier iſla dixit mibi: Da mibi filiū tuū vt comedam⁹ eū hodie: t filium meū comedem⁹ cras. Coxim⁹ ḡ filiū meū t comedim⁹ eum. Thren. iii. b. Dan⁹ mulier misericordiū coreſt filios ſuos: facti ſunt cibi eaꝝ t ſtritionē fili⁹ ip̄li mei. g **Et abomi nabitur.** Cōtrariū ſupra eodē: Mō abiūciet vos aia mea. Sz ibi ſub cōditione locutus eſt dñs. ſ. ſi custodierit mandata mea: hic aut̄ communando loquit̄: ſi non custodierit tē. b **Stupebunt:** admirando de afflictione veſtra.

mamētū panis ſtriuit. e **Septē plagi:** Perfecta vſtio ne. f **Carnes ſi tē.** Doc ad Iraꝝ ſepe factū eſt iudeis. Uñ liq. Reg. vi. f. dicit q̄dā mulier ad regē iſrl: Mulier iſla dixit mibi: Da mibi filiū tuū vt comedam⁹ eū hodie: t filium meū comedem⁹ cras. Coxim⁹ ḡ filiū meū t comedim⁹ eum. Thren. iii. b. Dan⁹ mulier misericordiū coreſt filios ſuos: facti ſunt cibi eaꝝ t ſtritionē fili⁹ ip̄li mei. g **Et abomi nabitur.** Cōtrariū ſupra eodē: Mō abiūciet vos aia mea. Sz ibi ſub cōditione locutus eſt dñs. ſ. ſi custodierit mandata mea: hic aut̄ communando loquit̄: ſi non custodierit tē. b **Stupebunt:** admirando de afflictione veſtra.

a Tūc placebit. q. d. Saudēs terra d̄ dispōlone & eiectiōne via faciet sabbata sua. i. requeſet nō h̄ns cultores. Tel tūc. i. tpe godolie/ placebit sabbata sua terre. i. placēt celebra būt sabbata/ q̄n. i. redicēt disp̄lī d̄ iuda/ vt essent sub godolia/ quē statuerat p̄positū tr̄e nabuçardan. b Solitudinis

sue. i. reliq̄ay; v̄l a ro bis. c Nullo p̄se

q̄ntē; p̄ timore. i. Tūc mēt em oēs mali. Un̄ Sap. xvij. a. H̄n p̄tāt le latere i obscuris peccatis: tenebroso ob liniōls velamēto d̄. sp̄si sunt/ pauētes hor rōde. Et ifra. c. Lū sit

timida nequitia: data est in omniū zdemna tionē: Semper em p̄f sumit seu/ perturbata consciētia. Proverb. xvij. a. Fugit ipius nemine persequētē: ius tus aut̄ vi leo p̄fidit. Item Proverb. x. d.

Pauor his q̄ opant malū: iuf̄ aut̄ in eter nū nō cōmouebit: im p̄i aut̄ nō habitaribūt sup̄ terrā. d. Et cor ruēt. Deut. xxvij. c.

Tradet te dñs corruē tē aī hostes tuos: i. p̄ vnā viā egrediaris ī eos: i. per septe fugi as. Uel corrēt: im plorādo. s. auxilium. Un̄ Iōnē. j. b. dixit gubernator Iōnē dor mienti: vñi rēpestas igneret: Quid sopo re deprimeris? Sur ge inuoca dñu tuum: Ubi dicit Hiero. In omni aduersitate/ vñi versale est pl̄ de alio q̄ de se cōfidere. e

Et malor̄ suorū. Vide et̄ q̄d q̄ aliquis debeat cōfiteri pecca tū alteri: q̄d nō est ve rū. Sol. Consensum cōfiteri pōt: q̄ p̄sensit eis in peccatis suis: i generali tñ. f

In circūcīsa mēs. Per b̄ p̄t̄ q̄ circūcīsio cor poralis signū fuit sp̄ ritualis. Un̄ Hiere. sij. a. Circūcīdūmī dñio: i. auferte p̄putia cordiū vñiōp vñi ūda. De hoc eriā habef Ro. q. d. Neq̄ efti i. q̄ in manifesto tē. g Terre q̄z. s. iudeę. Et intelligif ad lrāz de captiuira te babylonica: qz i. capriui & reliq̄e orauerunt p̄ reuersione. Un̄ Daniel. x. d. dixit angel̄ ad danielē: Et in his oib̄ ne mo mihi adiutor: extitit/ nisi michaēl/ q̄l p̄erat reliquijs.

b Sibi in sabbatis: sub godolia. i. Solitudinem:

boim. l. II Opt̄ illos. captiuos. s. i. Sp̄ivo. s. ca

ptui v̄l relicti. Un̄ i paraseue ecclesia orat p̄ eis. m. II Ro

gibūt: Preuaricatio is sibi cōscij. n. II Eo q̄ ab: Mo fa

cientes/ vel male intelligētes. o. II No penit̄ abieci. In

teriū. Reliq̄e saluē fiet: Esa. x. e. Itē Blo. Att̄: Bñ in fu

XXVII

ne capitulo blandit: i. q̄s nūmis teruerat/ p̄missis cōsolat.

p. H̄ec sunt p̄cepta tē: quē p̄dicta sunt: Et est repeti tio. P̄cepta de morib⁹: Judicia de trāgressionib⁹: Le ges de ceremoniis. De his trib⁹ dicit in Ps. Lex dñi ima culata puer. a. P̄ceptū dñi lucidū illumināt oculos. Judi

cia dñi vera/ iustifica ta in semetipsa. q

In monte sion.

Ero. xx. et. xx. et de

inceps.

Expo. Ca. XVII.

H̄ec

2. Cor. 6. 5.

Cutusq̄ est dñs ad

vltimo capitulo agit

moysel d̄ voti: i. p̄mo

de his q̄vouēt se: po

stea d̄ his q̄vouēt sua.

Notandū igif q̄ i de

cimatiōe aīaliū qd de

cimū veniebat: dñs sa

crificabat: nec mutari

licebat i meli: neq̄ in

per. Slik aīal qd vo

uebat dñs: nō licebat

mutari. Et si qd

vouerat mutaret: et

votuum & mutatum

erat dñs. S̄ distigū

dū est in hm̄i votis.

Aliq̄i efti sic sanctifi

cabat dñs aliqd exvo

ti: qd anathematiq̄a

baſ. i. sepabat vt i nūl

lo v̄su hoīm accipet:

nec poterat v̄endi a sa

cerdotib⁹: nec aliena

ri. Qñq̄ at si ita obli

gabat votua: h̄ potē

rant a sacerdotib⁹ v̄e

di: defminato f̄m v̄t̄

litatē q̄ ex his poterat

euenire: siue efti aīal

siue eftet fund⁹: Sed

ille tñ qui votū dede

rat: si voluerat emere:

sup̄a estimationē p

q̄ alij dareb̄ addebat

quintā ptez. Qd ideo

statutū fuit: ne qui vo

uerat: ad rehabendū

q̄d vouerat aspiraret

q̄si penitēta duc⁹:

Et ne etiā dignorem

se alijs putaret in em

ptione illi⁹ rei/ qz eam

dederat. Continuati

onē huius capituli/ et

totam materiam determinat illa Blo: Idōno qui votum

tē. s. Deo animam suā. Monit occidat: quia nunq̄

placuit deo effusio sanguinis: sicut patet i isaac/ i lepthei cu

ius voti solutio non fuit placita deo: cui illatio mortis non

placet: Unde Sap. j. d. Deus morte⁹ non fecit. S̄ sustinē

tia mortis propter deum p̄ciosa est in conspectu domini.

t. Sub estimationē. Estimatio p̄cij attendit f̄m serū:

q̄ plus dabat vir q̄ mulier. Et f̄m etatem: in qua tres stat⁹

affignant. Primum ab uno mense v̄sq̄ ad quinquenniū. Se

cūd⁹ a quinto anno v̄sq̄ ad sexagesimū annum: Terti⁹ a vi

gesimo v̄sq̄ ad sexagesimū: Post sexagesimū: quia senex

erat & emeritus/ non obseruabatur in eo regula.

B

B

Heb. 22. 5.

a *Nec meli⁹. Ergo a simili i q̄libet voto nō potest fieri cōmutatio. Ergo si q̄s voverit pegrinationē nō licet et itare claustrū nisi prius soluto voto: q̄d apte falso est: q̄ nō dī votū frēgisse: q̄ in meli⁹ imutauit. Sol. Sic illud aīal q̄d votū erat nō poterat imutari/ita tu si feceris votū/p te ipsum debes ip̄tere nō per aliū: si potes: et si mutas in meli⁹/bñ iples: nō tñ tua auctoritate hoc debes facere/sed superioris. b*

D si dare voverit: vt habeat aīal / vel rem quam voverat. c

Si statim ab anno. Ad litterā si in iubileo res vota vendebat: recipiebat ex ea quātū poterat vēnditor: iuste tñ: q̄ longū tps ē in iubileū et iubileū: Si postea finitā tñ: q̄n titatē estimabat p̄ciū. d

Detrahetur ex

precio. i. finitā q̄ min⁹ erit de tpe a vēdito/ neisq ad iubileū/ mihi p̄ciū. Fuerit vēnūdāl⁹: a sacerdote cui fuit oblat⁹.

e *Sacerdotuz. Tres personæ notat: dñs agri et ep̄tor q̄ vuit eū dño et sacerdos.*

f *Maion. l. parētū. i. nō d̄ iure hereditario. g*

Hāctifatus: voto scz. i. si votus fuerit dño. h

Et dabit ille: illud p̄cium sacerdoti. l. si sp̄evult aḡz habere quēvouit: Qui ager i iubileo redibit ad priorē dñm: qui eū habuit in sortē et vēndidit: Q̄ si ille q̄ vēdedit nō habebat in sortē sed emerat ab alio/ semp i iubileo redibit ad vere rū dñm qui habuerat eū in sortē. i

Siclo sc̄tharij. Sicl⁹ xx. obolos habet: et significat geminā charitatē cū obfūtiā de calogi. Omne op⁹ q̄d hoc siclo nō p̄derat non placet deo. k

Memo sanctifica/re po. l. vouendo sanctificare: q̄r votū debet fieri d̄ p̄prijs. p̄mogenita aut dñi sūt Glo. Memo r̄c. Mō q̄r sanctificatiōe indigna sint: s̄z q̄r sancta sunt: nō egēt sanctificari.

Et omnis cōsecratio. l. omne p̄secatu dño q̄d offerit ei. m

Mō redimet. Mō ē p̄tra-

Rī p̄cedetib⁹: q̄r intelligit h̄ de p̄secatiōe q̄ est anathema-

ri potest dño si quis voverit: sanctū erit et mutari nō potest: id est nēc meli⁹ malo nec peius bono. Q̄ si mutauerit et ipsum q̄d mutatū est: et illud p̄ q̄ mutatū est cōsecratū erit dño. Animal immundū q̄d immolari dño nō potest si q̄s voverit adducetur aīal sacerdotē: q̄ dijudicans utrū bonū an malū sit statu et preciū. Q̄ si dāre voluerit is qui offert: addet supra estimationē quintā p̄te. l. hō si voverit domū suā: et sanctificauerit dño: cōsiderabit eā sacerdos utrū bona an mala sit: et iuxta preciū q̄d ab eo fuerit constitutū vēnundabit. Sin aut ille qui voverat voluerit redimere eā: dabit quintā p̄te estimationis supra: et habebit domū. Q̄ si agrū possessionis suę voverit: et cōsecrauerit dño: iuxta mēsurā semēl estimabili p̄ciū. Si trigita hordei modis scribit terra: q̄n q̄ginta siclis vēndef argenti. Si statim ab anno incipientis iubilei voverit agrū: q̄ntū valere potest tāto estimabili. Sin aut post aliquātū temporis sup̄putabit sacerdos pecunias iuxta annorū q̄ reliqui sunt numerū usq ad iubileū: et detrahēt ex p̄cio. Q̄ si voluerit redimere agrū ille qui voverat addet q̄ntā p̄te estimatiōe pecunie et possidebit eū. Sin aut noluerit redimere: s̄ alteri cui libet fuerit vēnūdatus: ultra eū q̄ voverat redimere nō poterit: q̄r cū iubilei venerit dies sanctificatus erit dño: et possessio cōsecrata ad ius pertinet sacerdotū. Si ager emptus est: et

Et omnis cōsecratio. l. omne p̄secatu dño q̄d offerit ei. m

Mō redimet. Mō ē p̄tra-

Rī p̄cedetib⁹: q̄r intelligit h̄ de p̄secatiōe q̄ est anathema-

ticatio: vbi q̄d votū ē separā penit⁹ ab omni vſu humano / q̄d ad honorē dei: Supra vero agebat de p̄secatiōe simplici. Itē fin mysteriū nō est cōtrarietas: q̄r supra acru est de vēditione que fit diabolo male viuedo: q̄ redimi debet p̄ bona ope: hic agit devēditiōe q̄ fit deo p̄ bonā voluntatē et bo-

na ope: q̄ nō debet redimi: q̄r maliū ē se redimere a seruitio dei:

Et phibet hic q̄libet emere a suo superio, ri impunitatem pecandi. n

Deci. mas. l. de frugib⁹ vel fructibus v̄l h̄mōl: q̄s licitum erat redimere additione q̄ntē pars

sup̄a estimationē: de cūmē aut aīal q̄ excipiebant numerādo v̄s q̄ ad dece nō poterat redimi: sic dicti ē s.

Sanctificabilis dño. Licer h̄c bona

sint ad litterā intellex̄ta: tñ meliora sūt mystice intellecta. Et si salomon i fine Eccl. docuit nos omnīo sub

ūcere voluntati diuine dicens: Finē loquēdī omnes pariter audiam: m⁹: Deus tūne et mā-

data ei⁹ obserua: h̄ est oīs homo. l. ad hoc: ita moyses h̄c: immo sp̄issancus p̄ moysen docet nos p̄p̄ia voluntate dimittere: et omniō diuine subūcere voluntati: vt nullū sibi eligere p̄sumat aliqd speciale gen⁹ mortis v̄l ipsyl horā: h̄ tonū cōmittere deo. Ita fecit ipse chārl⁹ Dath. xxvi. d. Mō sic ego lo s̄z s̄c tu: fiat vo. tu. Ita fecit et Paulus Phil. i. c. Coartor e duob⁹ desiderium habēs dissolui et esse cū christo: m̄ltō magi meli⁹: p̄manere aut in carne: necessariū pp̄ vos. Ita fecit btū marinus: H̄sue si adhuc p̄plo tuo sum nēcārē t̄c. p̄ M̄c sunt p̄cepta. q. d. M̄c. q̄ audistis bñ debet seruare: q̄r p̄cepta sunt dñi: Et p̄ fidelē nūcī sc̄p̄t̄ per moysen. q

Ad filios israel. i. pp̄t filios israel. i. p̄pter vidētes deus: vt sunt chāristiani q̄ oculi

Explīcīt expositio dñi Iohonis super Leuiticum.

lo fidei templant. r

In mōte sin. ii. l. i. infirmitate p̄-

Explīcīt expositio dñi Iohonis super Leuiticum.